

KOMMUNERNES NATURKAPITALINDEKS

Seniorforsker, Rasmus Ejrnæs,
Aarhus universitet (DCE):

Kommunernes Naturkapitalindeks bygger direkte på kortlagte levesteder og potentielle levesteder for truede arter, og derfor rammer det lige ind i kernen af verdensmålet om Livet på Land. Kommunerne har en stor del af ansvaret for Danmarks biodiversitet, og derfor er det oplagt med et værktøj til at benchmarke disse."

INTRODUKTION

Naturkapitalindekset (NKI) er et unikt redskab til naturforvaltere, politikere, medier og borgere, som viser fordelingen og kvaliteten af naturen i alle landets kommuner. Indekset er udregnet af forskere fra Aarhus Universitet (DCE) og formidlet i samarbejde med Danmarks Naturfredningsforening som en del af Projekt Biodiversitet Nu.

Projekt Biodiversitet Nu er et forskningsprojekt, som i årene 2015 til 2020 har undersøgt naturens tilstand og udvikling i Danmark. Formålet med projektet har været at skabe ny viden om, hvordan biodiversiteten har det og samtidig inddrage den danske befolkning i indsamlingen af naturdata.

Projektet er et samarbejde mellem Danmarks Naturfredningsforening og forskere fra Københavns Universitet (CMEC) og Aarhus Universitet (DCE) og er finansieret af Aage V. Jensen Naturfond.

Læs mere på www.biodiversitet.nu.

NATURKAPITALINDEKS

HVAD ER NATURKAPITALINDEKSET?

Naturkapitalindekset (NKI) viser, hvor meget natur der er i en kommune og på landsplan, og hvor høj værdi naturen i området har. Indekset er udarbejdet af Aarhus Universitet (DCE), og beror på al tilgængelig data fra det nationale biodiversitetskort.

Sådan læser du Naturkapitalindekset

Naturkapitalindekset viser kommunens arealfordeling og værdien af arealtypene for biodiversiteten.

X-aksen viser arealandelen (%) fordelt på otte forskellige arealtypen.

Y-aksen viser den gennemsnitlige naturværdi for de forskellige arealtypen, fra ingen op til national værdi, og udtrykker på hvilken skala naturen har bevaringsværdi. Naturværdien er udregnet på baggrund af Bioscoren fra Det Nationale Biodiversitetskort.

På grafen ses for eksempel, at 12% af Læsø Kommunes samlede areal er dækket af skov, som i gennemsnit har en naturværdi på 75,5 point ud af 100 mulige.

Gennemsnittet af naturværdien for en kommune (svarende til det samlede farvede søjleareal) giver det beregnede naturkapital-point for hele kommunen. Maximalt kan 100 point opnås, hvis alle arealtypen har den højst opnåelige naturværdi, og vil derfor udfylde hele grafen.

DET INTERAKTIVE INDEKS

Danmarks Naturfredningsforening har i samarbejde med Aarhus Universitet (DCE) udviklet et nyt interaktivt indeks i forbindelse med lancering af det opdaterede Naturkapitalindeks for 2020. Det nye interaktive indeks gør det nemt at se kommunernes rangering overfor hinanden.

Man kan sammenligne en kommunes NKI for henholdsvis 2015 og 2020 og som noget helt nyt se kommunens Naturkapital-point udelukkende for kommunens naturarealer ved at klikke på "Kun natur". Med det interaktive Naturkapitalindeks for alle landets kommuner samt Danmark bliver en opdatering af kommunernes og Danmarks NKI-Point enklere, når der foreligger en opdatering af Det Nationale Biodiversitetskort.

Du kan gå på opdagelse i det interaktive indeks, hente indeks ned samt dele spændende NKI visualiseringer på :
www.biodiversitet.nu/naturkapital

NATURKAPITALINDEKS

Find din kommune

Kommunerangering

RANGERING	NKI POINT
1 Fanø	87
2 Læsø	81
3 Tårnby	75
4 Lyngby-Taarbæk	64
5 Furesø	57
6 Rudersdal	54
7 Halsnæs	53
8 Gribskov	48
9 Hillerød	47
10 Helsingør	46
11 Dragør	45
12 Thisted	43
13 Silkeborg	43
14 Allerød	39
15 Fredensborg	38
16 Frederikshavn	38
17 Syddjurs	37
18 Hørsholm	36

Hent indeks

Allindelille Fredskov © Biopix: S Drözd Lund

HVAD KAN NATURKAPITAL- INDEKSET BRUGES TIL?

Naturkapitalindekset giver alle interesserede mulighed for at få et overblik over kommunernes arealfordeling og arealtypernes gennemsnitlige værdi for biodiversiteten.

Oversigten over naturkapital kan hjælpe kommunerne til at planlægge og prioritere deres naturindsatser, så de mest naturrige områder bliver bevaret bedst muligt, og naturstilstanden i områder med mere sparsom biodiversitet forbedres.

Naturværdien af de enkelte arealtyper i naturkapitalindekset er angivet som et gennemsnit, og siger derfor ikke noget om variationen i naturværdi inden for de enkelte arealtyper eller hvor de mest værdifulde områder for biodiversiteten ligger i kommunerne. Ønsker man denne information, kan man anvende biodiversitetskortets bioscore-lag.

Opgørelsen af naturkapital kan forhåbentligt inspirere og motivere landets kommuner til at prioritere mere plads og bedre beskyttelse af Danmarks natur.

SÅDAN FORBEDRES NATURKAPITALINDEKSET

Ønsker kommunen at styrke naturen i ens kommune, kan naturkapitalen øges ved at forbedre naturværdien, hvilket sker ved at sikre bedre vilkår for sårbare og truede arter.

Det er også muligt at forbedre kommunens Naturkapitalindeks ved at øge naturarealet, for eksempel ved at ekstensivere landbrugsdriften eller helt tage landbrugsjord ud af omdrift for at skabe ny natur.

Endelig vil mange kommuner kunne løfte indekset gennem bedre kortlægning, der kan dokumentere forekomsten af sårbare eller truede arter, hvis forekomst ikke er kendt nu og derfor ikke indgår i vurderingen.

Sådan forbedrer kommunen sit Naturkapitalindeks:

- Ved at forbedre vilkårene for truede og sårbare arter
- Ved at udtage jord og skabe ny natur
- Ved at forbedre kortlægning af specielt truede og sårbare arter
- Ved at sikre den bedst mulige beskyttelse af den værdifulde natur

VIGTIGE BEGREBER

Den Danske Rødliste

Den Danske Rødliste er en liste over arter (dyr, planter og svampe) som indeholder information om hvor truet hver art er, dvs. risikoen for at arten vil forvinde helt eller delvist.

Det Nationale Biodiversitetskort

Biodiversitetskortet beskriver betydningen af forskellige områder af Danmark for biodiversiteten. Kortet består af en national og en lokal prioritering. Den nationale prioritering er en række områder på 10 x 10 km, der er udpeget som særligt vigtige ud fra forekomsten af rødlistede arter. Den lokale prioritering består af områder på 10 x 10 m, som ud fra bioscoren vurderes at have høj betydning for rødlistede arters levesteder.

Bioscore

Bioscoren udtrykker værdien af et område som levested for rødlistede arter. Scoren er udregnet i 10 x 10 m kvadrater på baggrund af observationer, levesteder og en række landskabsindikatorer, som er positive faktorer for forekomst af rødlistede arters levesteder.

Naturkapitalindeks (NKI)

Naturkapitalindekset er en oversigt over værdien af naturen i kommunerne og på landsplan. NKI er udregnet på baggrund af bioscoren, og består af et grafisk overblik som viser arealfordeling og den gennemsnitlige naturværdi af de forskellige arealtyper i området.

Naturkapitalindeks-Point (NKI-Point)

Det samlede antal NKI-Point angiver den gennemsnitlige naturværdi for hele arealet af en kommune eller for hele landet.

Calopteryx virgo © Biopix: JC Schou

Titel:

Kommunernes Naturkapitalindeks

Udgivet af:

© Danmarks Naturfredningsforening, 2021

Tekst:

Simon Leed Krøs, Nynne Eisensøe, Bettina Nygaard
& Rasmus Ejrnæs

Layout og illustration:

K Design, Jakob Andresen

Tryk:

KLS PurePrint A/S